

BALÁZS ANITA SZALONTAI ÍRÓ 21. SZÁZADI TÉMÁKAT ÖLTÖZTETETT MESEKÖNTÖSBÉ ELSŐ KÖTETÉBEN

Tanítómesék gyereknyelven napjaink problémáiról

Meséken keresztül közelíti meg napjaink problémáit Balázs Anita Meseköntösben a 21. század című kötete. A nagyszalontai első kötetes szerző olyan történeteket mesél a szerencsejáték-függőségről, a felelős állattartásról, a Facebookról és más közösségi oldalakról vagy éppen a globális felmelegedésről, amelyek mindegyike tanulsággal zárul, és a téma továbbgondolására készlet. Az írónővel a kötetéről, ennek folytatásáról, a meseírás kihívásairól beszélgettünk.

» DEÁK SZIDÓNIA

– Többéves újságírói tapasztalat után gyerekek számára írt mesekönyvet, mely idén jelent meg a magyarországi Könyv Guru kiadó gondozásában. Mi adta a könyvírás ötletét, valamint honnan inspirálódott a történetek megírásához?

– A szikra tulajdonképpen egyik kedves barátnőm biztatása volt, aki néhány évvel ezelőtt hallott egy felmérésről, amiből kiderült, hogy hiánycikk a piacon az olyan típusú mesekönyv, ami a jelenkor témáit, problémáit járja körül. Arra biztatott, hogy ha már úgyszólván az írás a mindennapjaim része, próbáljam megfogalmazni a saját meséimet a mai világról. Ez készítetett arra, hogy megírjam a jelenkori meséimet, amelyek alapot nyújtanak a szülők, pedagógusok számára a sokszor nehezen megfogható és kényes témák továbbgondolására a gyermekkel. Az inspiráció, a témák valahogy adták magu-

Balázs Anita első kötetes szerző a mese nyelvén tolmácsolja gyerekeknek a 21. században divatos témákat

kat, és egy belső hangot követve viszonylag gyorsan sikerült megtalálnom azokat a történeteket is, amelyekbe úgy éreztem, hogy jól beleilleszkedik a mondanivalóm. Valójában sok történet személyes tapasztalat is, ami gyereknyelvre fordítva, azt gondoltam, hatékony táptalaj lehet egy-egy nehéz téma feldolgozására.

– A mesegyűjtemény szokatlan témát jár körül, olyan 21. századi, kényes témákat közelít meg a mese eszközeivel, mint a játékfüggőség, klímakatasztrófa, felelős állattartás, közösségi oldalak. Ezt hangsúlyozzák a kötetben a nagyszalontai Buzgó Sándor grafikus, képzőművész illusztrációi is. Miért tartja fontosnak, hogy

már egész kiskorban ráirányítsa a következő generáció figyelmét ezekre a problémákra?

– A gyerekek nagyon okosak, és sokszor csak mi, felnőttek, gondoljuk azt, hogy egy adott témát a gyerek nem ért, kicsi hozzá, nem érdekli, ráér még vele foglalkozni, és így tovább. Bár az én kislányom még csak két és fél éves, de már rajta is észrevettem, hogy mennyire látja az összefüggéseket, mindent megfigyel, lemásolja a szülői mintát, tudatosak a cselekvései. Azt gondolom, hogy a változtatás lehetősége, abban a tekintetben, hogy milyen irányba megy a világ, a felnőttek, szülők, pedagógusok kezében van. Nekünk kell példát mutatni, és ha a mesékben bemutatott történe-

teken keresztül a gyerekek megértik, hogy mennyire fontos például a Föld védelme érdekében a szelektív szemétyűjtés, akkor felnőttként már természetes lesz számukra, hogy erre odafigyelnek. De ugyanez elmondható a felelős állattartás kérdéséről is.

» Ezek a mesék egyfajta modern kori fabulák, és a tanítói-nevelői szándék is volt velük a célom. Szerettem volna olyan meséket írni, amelyek nem direkt módon tanítanak, hanem sokkal inkább egyfajta megszívlelendő mondanivalót fogalmazznak meg.

letően, hiszen ha gyermekként megtanulják, hogy minden állat egy érző lény, és mi, emberek, felelősek vagyunk értük, akkor talán 15–20 év múlva nem a szaporítótelepek, állatkínzók és gazdátlan kutyák hírével lesz tele a sajtó.

– Miként lehet közel hozni ezeket a témákat az 5–6 éves gyerekekhez? Mi jelentett kihívást a történeteknek a mese nyelvén történő tolmácsolásakor?

– Igyekeztem olyan meséket írni, amelyeket a gyerekek a magukénak érezhetnek, olyan helyzeteket bemutatni, amelyeket bárki átélhet a mindennapokban. A mesékben nagyon sok név jelenik meg, amivel az volt a célom, hogy a gyermekek magukra vagy egy barátjukra ismerjenek, s így közelebb érezzék magukhoz a szereplőket. A történetek egyszerűek, lineárisak, hogy a kicsik követni tudják a cselekményt, de mégis igyekeztem hangsúlyosá tenni a mesékben megjelenő problémákat, hogy figyelemfel-

keltő legyen a fordulat, és kíváncsisággal várják a megoldást. A legnagyobb kihívást a témák mélységének a megállapítása jelentette, hogy mennyire részletezzek a mesékben egy-egy problémát, mennyire szálazzam szét, vagy hogyan koncentrálok egyetlen aspektusra. A legtöbb esetben végül ez utóbbi verziót követtem, pontosan azért, hogy a fókusz a fő témán maradjon.

– A tíz mese mindegyike valamilyen tanulságot fogalmaz meg. Lehet-e értelmezni ezeket modern kori fabulaként?

– Abszolút, úgy érzem, ezek a mesék egyfajta modern kori fabulák, és a tanítói-nevelői szándék is volt velük a célom. Szerettem volna olyan meséket írni, amelyek nem direkt módon tanítanak, hanem sokkal inkább egyfajta megszívlelendő mondanivalót fogalmazznak meg a gyerekek számára.

– A kötetet bemutatták már több városban is. Milyen volt a fogadtatás?

– Eddig csupa pozitív visszajelzést kaptam az olvasóközönségtől. A nagyszalontai bemutatót külön kiemelném, mert ott hatalmas volt az érdeklődés. A következő időszakban szeretném minél több gyerekkel és felnőttel megismertetni a meséimet, legközelebb éppen most pénteken utazom Túrkevére, ahol a rajzfilmszínház keretében szerveznek könyvbemutatót.

– Tervezi-e a könyv folytatását? Megmarad-e a gyerekek számára írt mese műfajánál, vagy más korosztálynak is alkotna más műfajban?

– Szeretnék továbbhaladni az írói úton, és már tervezem a mesekönyv folytatását, a második kötetet, amelyben újabb tíz fontos témát öltöztetnék meseköntösbe. A célcsoport a mesekönyv tekintetében továbbra is a nagy csoportos óvodás és a kisiskolás korosztály, mert szerintem ők azok, akik már elég nagyok ahhoz, hogy érdemben beszélgetni lehessen velük fontos kérdésekről, de még elég „gyerekek” a meseolvasáshoz. Tartalmát illetően tervezési szakaszban van a kötet, de mindenképp szó lesz benne a háborúról, halálról. A mesei vonal mellett nyitni szeretnék más műfajok irányába is, felnőttek számára is írnék motívációs könyvet, amelyben olyan témákat érintenék, mint az önismeret, önmagunk fejlesztése, a munkahelyi és párkapcsolati nehézségek, egyfajta kapaszkodó adva számukra, hogy ne csak túléljék, hanem megélik a mindennapokat. Jelenleg ebben a két könyvben gondolkodom, de a távolabbi jövőben az is elképzelhető, hogy regény vagy a házi kedvenc ihlette kötet is születik.

A nagyszalontai írónő könyvei népszerűségnek örvendenek mind a gyerekek, mind a szülők körében